

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особи фахівця, здібного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності, тому виникає потреба посилення ролі самостійної роботи студентів.

Самостійна робота – діяльність студентів, яка полягає в самостійному визначенні мети, завдань, засобів їх досягнення на основі пізнавальних потреб та інтересів; виборі власного пізнавального шляху, спрямованого на створення творчого освітнього продукту; аналізі результату [1, с. 46].

Ефективність організації самостійної роботи забезпечується певною кількістю літератури, розробленими кафедрою методичними рекомендаціями щодо організації самостійної роботи, проведенням індивідуальних і тематичних консультацій, застосуванням різних форм контролю.

Надзвичайно важливим елементом навчального процесу є усвідомлення студентами необхідності подання викладачам звітів про отримані в процесі пізнавальної діяльності результати. У свою чергу, від того, як організовано етап оцінювання викладачем студентів, залежать результативність процесу в цілому. Роль викладачів і кафедри в організації самостійної роботи студентів визначається двома основними задачами:

а) допомогти студенту в придбанні навичок самостійної роботи з вивчення навчальної дисципліни, конспектуванню, використанню наукового чи навчального матеріалу, ознайомленню з практикою, підготовці доповідей і рефератів для наукових студентських конференцій чи семінарських занять;

б) забезпечити необхідний контроль за самостійним вивченням

студентами навчального матеріалу.

Для того щоб дані цілі і завдання не були для студентів абстрактними, необхідно нагадати правила по плануванню і реалізації самостійної навчальної діяльності:

1. Необхідно чітко сформулювати мету майбутньої діяльності.
2. Оцінити і проаналізувати можливі шляхи і засоби досягнення мети, намагаючись врахувати всі варіанти.
3. Вибрати найкращий варіант, зваживши всі умови. Намітити проміжні етапи майбутньої роботи, визначивши час виконання кожного етапу.
4. Під час реалізації плану постійно контролювати себе та свою діяльність. Коригувати роботу з урахуванням отриманих результатів, тобто здійснюючи і використовуючи зворотний зв'язок.
5. Після закінчення роботи проаналізувати її результати, оцінити ступінь їх збігу з поставленою метою. Врахувати зроблені помилки.

Методичними рекомендаціями щодо організації позааудиторної самостійної роботи студентів можуть бути наступні [2, с. 105]:

- ✓ Перед початком самостійної роботи студентам слід рекомендувати вивчити зміст основних видів завдань: їх характеристику, орієнтовні витрати часу на їх підготовку, алгоритм дій.
- ✓ Вибрані завдання студенти повинні знаком "+" відзначити в карті-маршруті (див. табл. 1) своєї самостійної роботи.
- ✓ Розрахунок обсягу годин самостійної роботи з кожної теми складається з суми орієнтовних витрат часу (див. табл. 1) на виконання завдань. При цьому загальний обсяг часу по кожній темі не повинен бути менше кількості годин, відведених на її вивчення за тематичним планом.
- ✓ Студенти підбирають необхідну літературу, отримуючи консультації викладача, виконують завдання самостійної роботи і здають виконані роботи викладачеві, представляючи їх результати на практичному занятті [3, с.202].
- ✓ Оцінка виконаних завдань в балах проставляється викладачем в карті-

маршруті самостійної роботи.

✓ Підсумкова сума набраних балів, підсумовуючись з результатами оцінки аудиторної роботи, складе рейтинговий показник студента, який враховується при проведенні підсумкового контролю знань з навчальної дисципліни.

Таблиця 1

КАРТА-МАРШРУТ

позааудиторної самостійної роботи з навчальної дисципліни

студента _____ курс, група, спеціальність _____

Завдання позааудиторної самостійної роботи студента			Тема								Всього	
Вид роботи	Кількість балів	Трудо-міскість	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1		4.2
Ситуаційні задачі, кейси	3 бала	1 год.										
Есе, реферат	5 балів	4 год.										
Стаття	10 балів	8 год.										
Інформаційний блок	4 бала	2 год.										
Графологічна структура	1 бал	0,5 год.										
Інформаційна модель	3 бала	3 год.										
Презентації	2 бала	1,5 год.										
Всього балів												

Самостійна робота студентів надає можливість сформувати у студента здібності до саморозвитку, творчого застосування отриманих знань, способах адаптації до професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Измайлова М.А. Организация внеаудиторной самостоятельной работы студентов: Метод. пособие. М.: ИТК «Дашков и К°», 2008. 64 с.
2. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от личности к деятельности. М.: Аспект-Пресс, 2003. 272 с.
3. Тарасевич Н.В. Активізація самостійної роботи студентів магістерського рівня *Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку*. Матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції (м. Одеса, 31.01-1.02.2019 р.). Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 201-203.